

TER WAARHEID, Gentse studentenvereniging, ontstaan als meer Vlaamsgezinde en sociaal gericht afsplitsing van de vrijzinnig-liberale studentenvereniging 't Zal wel gaan.

Onder invloed van onder meer **Julius Mac Leod** stichtte een aantal Vlaamse en vrijzinnige studenten aan de Gentse universiteit, voorheen leden van 't Zal wel gaan, in 1904 de kring Ter Waarheid. Aan 't Zal verweten zij niet alleen een te strikte politieke band met de **liberale partij**, maar ook zijn "burgerlijke gematigdheid" (aldus **Hendrik de Man**). In de nieuwe kring waren zo wat alle vormen van non-conformisme vertegenwoordigd: van het vurigste Vlaams-nationalisme tot het meest apolitieke anarchisme, naast een zeldzame marxist. Tot de kring behoorde een twintigtal studenten, onder meer: **Oscar de Gruyter**, **Jules van Roy**, **Alfons van**

Roy, Adriaan Martens, Paul Kenis, Reimond Kimpe, Ferdinand Brulez, Irénée Vanderghinst, de gebroeders Antoon Picard en Leo Picard, Georges Sarton en De Man. Zij wilden de V.B. in een nieuwe richting sturen, meer militant en minder romantisch, en onder meer De Man, Sarton en De Gruyter zochten ook aansluiting bij de sociale, democratische en meer bepaald socialistische beweging. In dat kader gaven zij in de lente van 1905 tijdens de algemene staking in de Gentse katoenfabriek van dat jaar les aan de stakende katoenarbeiders. In april 1905 mocht De Gruyter op het Gentse socialistische partijbestuur het standpunt van de vereniging over **flamingantisme** uiteenzetten. Een van de resultaten van deze en andere contacten was dat Edward Anseele en de Gentse socialisten de belofte deden zich ook te zullen inzetten voor de vernederlandsing van de Gentse Rijksuniversiteit. De kring verdween echter in de schemering toen de meesten van zijn leden afstudeerden. Merkwaardig is dat Sarton in 1910 voorzitter werd van een Gentse – ditmaal openlijk socialistische – studentenkring, Etudiants socialistes de l'Université de Gand, die in dat jaar in een tweetal (Franstalige) brochures stelling nam tegen de vernederlandsing van de Gentse universiteit. De meerderheid van de hier genoemde leden van Ter Waarheid kwam in het **activisme** terecht; anderen, zoals Kenis, belandden via een omweg uiteindelijk in het socialistische kamp.

LITERATUUR: R. van Vlaenderen, 'De geschiedenis van het Taalminnend Studentgenootschap 't Zal wel gaan', in *Gentse Studenten Almanak* (1952), p. 58-59; – L. Picard, *Geschiedenis van de Vlaamse en Groot-Nederlandse Beweging*, II, 1959; – H. de Man, *Autobiografie*, 1974; – H. Balthazar, *Het taalminnend studentengenootschap 't Zal wel gaan (1852-1977)*, 1977; – G. Vanschoenbeek, *De wortels van de sociaal-democratie in Vlaanderen*, RUG, doctoraatsverhandeling, 1992.

GUY VANSCHOENBEEK